

دوره‌می یلدایی طنزپردازان

یک دقیقه بیشتر بخندیم

رامین زارعی

روزنامه‌نگار و طنزپرداز

عروس به همین منوال و سومی خانواده‌های پرتعداد به صورت مشترک در مکانی مراسم می‌گیرند. این اتفاق در منزل بزرگ‌ترها (پدربزرگ و مادربزرگ) و یا در باغات متعلق به یکی از اعضا که شرایط مناسب‌تری دارد، گرفته می‌شود. بعد از فوت پدربزرگ و مادربزرگ‌ها بانی اصلی یکی از برادران یا خواهران بزرگ خانواده می‌شود.

طاهری: ما مازندرانی‌ها به این شب «چله‌شو» می‌گوییم. رسوم اختصاصی هم زیاد داریم اما چندتایی از آن‌ها که هنوز برقرار هستند و انجامشان می‌دهیم عبارتند از: خوردن میوه‌های محلی، تناول شیرینی‌های محلی و در نهایت فال گرفتن با گردو که آن هم به نوش جان کردن مغزش منتهی می‌شود!

صنیعی: رسم داریم در شب یلدا نصف لیوان سرکه سیب بخوریم. اگر نبود، آبغوره یا آلبیمو هم می‌شود. اگر نشد، نوشابه سیاه می‌خوریم. عقیده داریم این کار خوش‌شانسی می‌آورد و باعث می‌شود نصف شب، آن همه تخمه و شیرینی و غذا و هندوانه‌ای که قاتی‌پاتی خوردید کار دستتان ندهد.

میمندیان: ما فقط دوره‌می داریم. فال حافظ هم در شب یلدا تاحالا یادم نمی‌آید گرفته باشیم. تنها سنتمان در این شب آنقدر بخور تا بترکی است.

فراهانی: از آنجایی که پدرم ارتشی بود ما ۳۰ سال کل کشور را چرخیدیم و برای همین معمولاً شب‌های یلدا در شهرهای مختلف تنها بودیم و به خاطر بُعد مسافت امکان جمع شدن با اقوام را نداشتیم. تماس تصویری هم که اختراع نشده بود. همین باعث شده بود من وقتی به عروسی پسرعمه‌ام رفتم، حتی داماد هم من را نشناخت. به عروس گفته بود آن پسری که ۶۰ موز دستش است از فامیل‌های شماست؟

فرقانی: ما هم مثل همه مردم ایران سعی می‌کنیم این روز را دوره‌می جمع شویم و الحمدلله خانواده پرجمعیت و بزرگی هستیم (تقریباً حدود چهل پنجاه نفر). ما ده‌تا فرزند بودیم که الان هر کدام تشکیل خانواده داده‌ایم و با بچه‌ها به خانه مادر می‌رویم. درباره اینکه چه کاری انجام می‌دهیم؛ در خانواده چندتا خواننده از برادرها و دامادها داریم که حتماً تصنیفی از حافظ اجرا می‌کنند و این یکی از رسم‌های متفاوت ماست. فال حافظ، حافظ‌خوانی و شعرخوانی هم داریم. اگر نتوانیم به شهرستان و خانه مادرم برویم، خانه خودمان هم همین است. بساط کرسی می‌آوریم و خوراکی‌های قرمزی که برای شب یلدا است مثل لبو، هندوانه و انار و سایر تنقلات ممکن را می‌چینیم. سعی می‌کنیم به بچه‌ها خوش بگذرد و خاطره خوبی برایشان بشود تا این سنت منتقل شود.

به بهانه شب یلدا ما هم به پیشواز رفته‌ایم و دوره‌می گرفته‌ایم تا گپ و گفتی صمیمانه با تعدادی از طنزپردازان داشته باشیم که هر کدام از آن‌ها از بهترین‌های رشته خود هستند و قطعاً در آینده‌ای نزدیک بیش از پیش نام آن‌ها را خواهیم شنید.

امین شفیعی شاعر و طنزپردازی فوق‌العاده است که در حال حاضر دبیری باشگاه طنز و کاریکاتور انقلاب اسلامی را به عهده دارد. او سردبیر برنامه‌های «تازه دم» و «نوش جان» و عضو تحریریه و نویسنده برنامه‌های «حرفشم زن» و «سید خندان» نیز بوده و هست. از کتاب‌های منتشر شده او می‌توان به «گیتفش»، «خاطرات آقای مدیر»، «بندهای رهایی» و «آنچه گفتم تمام دلم نیست» اشاره کرد.

محمدعلی رجبی فعالیت‌های مطبوعاتی خود را در زمینه کاریکاتور از سال ۱۳۷۷ شروع کرده و تاکنون به صورت مستمر ادامه داده‌است. در روزمه او همکاری با روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های زیادی مانند ایران، جام جم، فرهیختگان و... آمده‌است. همچنین رجبی موفق به دریافت جوایز زیادی از مسابقات و جشنواره‌های معتبری شده که شرح آن‌ها نیاز به یک شماره کامل مجله دارد! اختصاراً به تعدادی از آن‌ها اشاره می‌کنیم: رتبه اول دوازدهمین جشنواره مطبوعات کشور، رتبه اول دومین جشنواره بین‌المللی مقاومت اسلامی، برگزیده بخش کارتون پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر و کلی افتخار دیگر.

محمدامین میمندیان سال‌هاست که استندآپ کمدین قهاری شده و علاوه بر استندآپ، نویسندگی و اجرای برنامه‌های تلویزیونی مانند پاورقی، حرفشم زن و تاریخچه را نیز بر عهده دارد. او کتاب طنزی هم تحت عنوان «به عقب برنمی‌گردیم» در کارنامه خود دارد.

محسن فراهانی ارتباطات خواننده ولی طنزپردازی زبردست است که کتاب «پاپاراتزی» را به رشته تحریر درآورده‌است. او اکنون نیز در دفتر طنز حوزه هنری مشغول به فعالیت است و به برپایی گعده‌های طنزخوانی و طنزنویسی همت گمارده‌است!

سید محمدجواد طاهری کاریکاتوریست و در حال حاضر مدیرمسئول ماهنامه طنز «شلمون» است. آقای طاهری موفق به دریافت جایزه ویژه جشنواره عمار یعنی «دستکش ننه عصمت» نیز شده‌است.

فرزانه صنیعی دکترای زبان و ادبیات فارسی دارد و مادر چهار فرزند است. او همچنین نویسنده فصل دوم سریال «وضعیت زرد» و تعدادی دیگر از برنامه‌ها و آیت‌های نمایشی و تلویزیونی است.

سید حمید علیزاده مجری برنامه «دی‌بی‌سی فارسی» از شبکه دو و طنزپرداز و استندآپ کمدین بانمک مشهدی است که به‌تازگی در عرصه بازیگری نیز ورود کرده‌است.

زهرا فرقانی شاعر طنزپرداز و مادر پنج فرزند است. او از اعضای تحریریه شعر برنامه «تازه دم» و «سید خندان» بوده‌است. همچنین از دیگر فعالیت‌های وی می‌توان به دبیری بخش شعر باشگاه طنز انقلاب اسلامی و عضو کارگروه ادبیات هیئت هنر نیز اشاره کرد.

در ادامه گپ‌وگفت یلدایی ما با این فعالان عرصه طنز را خواهید خواند:

● از سنت‌های خاص شب یلدایتان بگویید.

رجبی: من اهل بادرود نطنز استان اصفهان هستم. در منطقه ما گاهی دو یا سه شب مراسم شب یلدا گرفته می‌شود. یکی در خانواده پدر داماد که با حضور همه بچه‌ها و عروس و دامادها و نوه‌ها و... برگزار می‌شود و دومی در خانواده پدر